

انواع نجاسات

اقسام و انواع نجاسات

چیزهای ناپاک (نجاسات)

۱. ادرار (بول).
۲. مدفوع (غایط).
۳. منی.
۴. مردار.
۵. خون.
۶. سگ.
۷. خوک.
۸. مشروبات مست کننده بنا بر احتیاط واجب.
۹. کفاری که به هیچ دینی از ادیان آسمانی معتقد نیستند.

توجه

هر چیزی محکوم به طهارت است مگر چیزهایی که شارع مقدس، حکم به نجاست آنها کرده است.

۲۰۱. ادرار و مدفوع

نجس:

۱. انسان
۲. هر حیوان حرام گوشتی که خون جهنده دارد، مانند موش و گربه به جز پرندگان.

پاک:

۱. حیوانات حلال گوشت، خواه پرنده باشد مانند گنجشک و کبوتر یا غیر پرنده مانند گاو و گوسفند.
 ۲. پرندگان حرام گوشت، مانند کلاغ و عقاب.
 ۳. حیوانات حرام گوشتی که خون جهنده ندارند، مانند مار و ماهی بی پولک.
۱. ادرار و مدفوع انسان و هر حیوان حرام گوشت دارای خون جهنده (خونگرم) نجس است، مگر پرندگان حرام گوشت که فضله آنان پاک می باشد.
۲. ادرار و مدفوع حیوانات حلال گوشت از پرندگان و غیره پاک است.

۳. ادرار و مدفوع حیوانی که حلال گوشت یا حرام گوشت بودن آن معلوم نیست، محکوم به پاکی است.

۳. منی

۱. منی انسان و هر حیوان حرام گوشتی که خون جهنده دارد، نجس است.

۲. منی حیوانات حلال گوشت، بنابر احتیاط واجب نجس است.

۳. کسی که مایعی از او خارج شود که نداند منی است یا نه، چنانچه به منی بودن آن یقین پیدا نکند و خروج آن همراه با علامتهای شرعی خروج منی نباشد، حکم منی ندارد و پاک است.

توجه

علایم منی:*

در مردها:

۱. شهوت (حالت خوشایند جنسی که در هنگام ارضای کامل غریزه به وجود می آید).

۲. دفق (فشار، جستن).

۳. فتور (سست شدن بدن).

در زن ها: شهوت.

* واضح است رجوع به علایم فوق در فرضی انجام می گیرد که در منی بودن مایع شک داشته باشیم.

۴. مردار (جسد مرده)

انسان:

مسلمان: نجس است به جز:

اجزای بی روح او، مانند ناخن و مو و دندان.

شهید معرکه باشد.

او را غسل داده باشند.

۱ یعنی در میدان جنگ شهید شده باشد.

کافر: کتابی (اهل کتاب): نجس است به جز اجزای بی روح او
غیر کتابی: تمام اجزای وی نجس است.

حیوان

سگ و خوک: تمام اجزای آن نجس است.

غیر سگ و خوک:

خون جهنده دارد:

اجزای روح دار مانند گوشت و پوست: نجس است، مگر حیوانی که به دستور شرع کشته شده باشد.
اجزای بی روح، مانند مو و شاخ: پاک است.

خون جهنده ندارد: تمام اجزای آن پاک است.

۱. مردار انسان و هر حیوان دارای خون جهنده نجس است، چه حرام گوشت و چه حلال گوشت.
۲. حیوانی که به دستور معین در شرع مقدس، کشته شده باشد و نیز جسد مرده ی انسان پس از غسل میت از حکم مردار، مستثنی هستند و نجس نیستند.

توجه

منظور از غسل میت، سه غسل آن است، بنابراین بدن میت تا زمانی که غسل سوم آن کامل نشده باشد محکوم به نجاست است.

۳. چیزهایی از مردار که روح ندارد، مثل پشم و مو و دندان و شاخ و غیره پاک است مگر در مورد سگ و خوک و کافر غیر کتابی.

چند نکته در ارتباط با مردار

پوست های مختصر لب و سایر قسمت های بدن که موقع افتادنشان رسیده ؛ اگر چه آنها را بکنند پاک است ولی از پوستی که موقع افتادنش نرسیده و با درد یا سوزش کنده می شود، بنابر احتیاط واجب باید اجتناب شود ولی محل آن بعد از جدا شدن، پاک می باشد.

هر گاه عضوی از موجود زنده ؛ مثل دست یا پا به طور کامل قطع شود، نجس است. مجرد بیرون رفتن روح، باعث نجاست بدن می شود ؛ اگر چه سرد نشده باشد. در این حکم فرقی بین انسان و حیوان نیست. اگر مکلف شک کند که چیزی از اجزاء حیوان است یا نه مثلاً شک کند چرم مورد استفاده اش، طبیعی است یا مصنوعی، محکوم به طهارت است. همچنین اگر بداند که از حیوان است ولی نمی داند خون جهنده دارد یا نه، در این صورت نیز پاک

است.

گوشت، چرم و سایر اجزای حیواناتی که در محیط های اسلامی فروخته می شود و یا در اختیار مسلمانی قرار دارد، محکوم به پاک بودن است. اما اگر از کشورهای غیر مسلمان تهیه شود، چنانچه یقین داشته باشیم حیوان، تذکیه [۱] نشده نجس است، اما اگر بدانیم یا احتمال دهیم که تذکیه شده، پاک است و در صورتی که وارد کننده آن مسلمان باشد و احتمال دهیم نسبت به تذکیه آن بررسی و تفحص نموده، گوشت آن حلال است.

[۱]. تذکیه به شرایطی گفته می شود که برای پاک یا حلال کردن گوشت حیوانات در اسلام قرار داده شده است. تذکیه در حیوان حلال گوشت عبارت است از پاک گردانیدن اجزای حیوان و حلال کردن خوردن گوشت آن و در حیوان حرام گوشت، پاک گردانیدن اجزای آن می باشد. گونه های تذکیه عبارت است از: ذبح در غیر شتر، نحر در شتر و شکار در حیوانات وحشی.

۵. خون

۱. خون انسان و هر حیوان دارای خون جهنده (خونگرم) نجس است، چه حرام گوشت باشد و چه حلال گوشت.
۲. خون حیوانی که دارای خون جهنده نیست ؛ مانند ماهی، لاک پشت و مار، پاک است ولی خوردن آن حرام است.
۳. اگر حیوان حلال گوشت را به دستوری که در شرع معین شده است، بکشند و خون آن به مقدار معمول بیرون آید، خون باقیمانده در بدن آن، پاک است.
۴. لکه خونی که گاهی در تخم مرغ یافت می شود پاک است، ولی خوردن آن حرام است مگر آن که با همزدن، از بین برود.

۷۰۶. سگ و خوک

سگ و خوک که در خشکی زندگی می کنند، نجس اند و فرقی میان اجزای روح دار و بی روح آنها نیست، حتی رطوبت های بدن آن دو ؛ مانند آب دهان و عرق بدنشان نیز نجس است. همچنین فرقی نیست بین اینکه خوک، اهلی باشد یا وحشی که به آن "گراز" می گویند ولی سگ و خوک دریایی پاک اند.

یک نکته در ارتباط با سگ و خوک

استفاده از موی (سگ و خوک) در اموری که مشروط به طهارت است، مثل ظرف آب وضو و غسل جایز نیست، ولی استفاده از آن در اموری که مشروط به طهارت نیست مثل قلم موی نقاشی اشکال ندارد.

تمرین

۱. نجاسات کدامند؟
۲. آیا فضله پرندگان حرام گوشت، مانند کلاغ و عقاب نجس است؟
۳. علایم شرعی منی را توضیح دهید؟
۴. بدن میت چه زمانی پاک می شود؟
۵. اجزای حیوانی از قبیل پوست و گوشت که از بلاد غیر اسلامی تهیه می شود در چه صورتی پاک است؟
۶. لکه ی خونی که گاهی در تخم مرغ یافت می شود پاک است یا نجس؟